

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (БВП) ЗА ПЪРВО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2010 ГОДИНА

През първо тримесечие на 2010 година БВП възлиза на 14 050 млн. лева по текущи цени. Преизчислен в Евро БВП е съответно 7 183.6 млн., като на човек се падат 952 Евро. В реално изражение БВП показва спад спрямо първо тримесечие на 2009 г. с 3.6%.

Първо тримесечие на 2010 година

1. Брутен вътрешен продукт¹

По предварителни оперативни данни, произведеният брутен вътрешен продукт (БВП) през първо тримесечие на 2010 година възлиза на 14 050 млн. лева по текущи цени. На човек от населението се падат 1 862 лева от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.414828 лева за щатски долар, БВП възлиза на 9 930.5 млн. долара и съответно 1 316.0 долара на човек от населението. Преизчислена в Евро, стойността на БВП възлиза на 7 183.6 млн. Евро, като на човек от населението се падат 952 Евро.

Спрямо първо тримесечие на 2009 година реалния спад на БВП е 3.6 %.

¹ **Брутният Вътрешен Продукт (БВП) по пазарни цени** е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

а) БВП е сума от брутната добавена стойност създадена от различните институционални сектори или различните отрасли на икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите (които не са разпределени по сектори и отрасли). БВП е балансова позиция в състава на производствената сметка за националната икономика;

б) БВП е сума от категориите крайно използване на продукти и услуги от резидентите институционални единици (фактическо крайно потребление и бруто капиталобразуване), плюс износа на стоки и услуги, минус вноса на стоки и услуги;

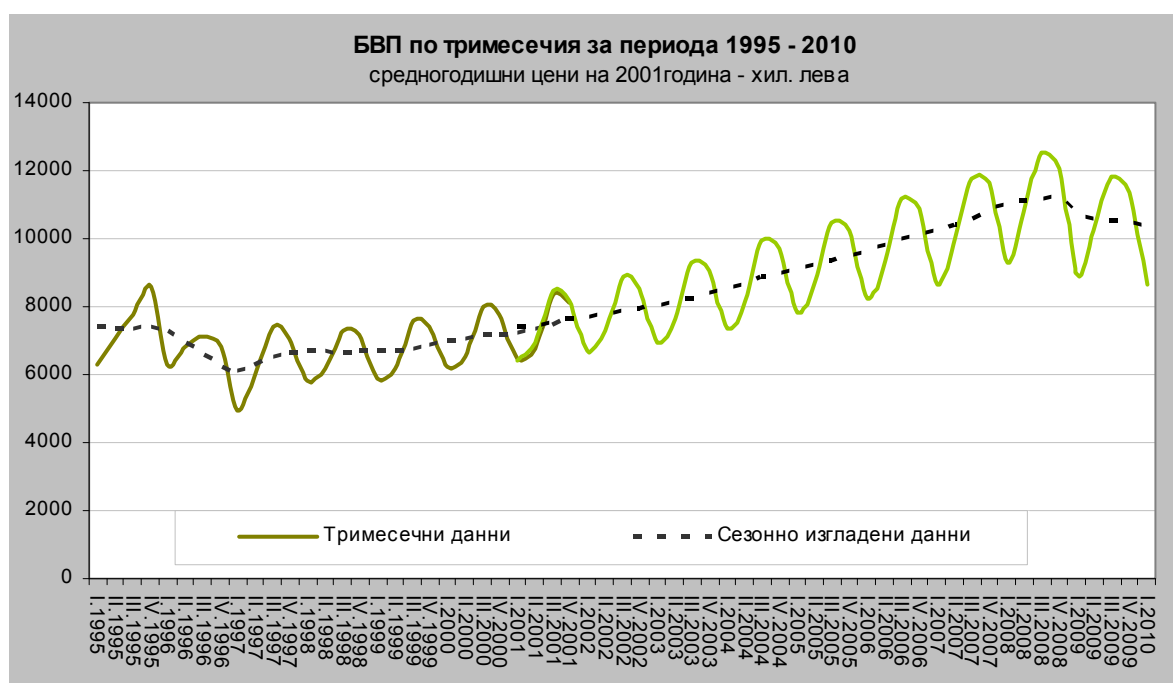
в) БВП е сума от генерираните доходи в състава на сметка Формиране на дохода (компенсация на наетите, данъци върху производството и вноса минус субсидии, брутен опериращ излишък и смесен доход).

Таблица 1

БВП – реално изменение, тримесечни данни за периода първо тримесечие на 2009 - първо тримесечие на 2010, %

тримесечия:	Първо тримесечие 2009 г	Второ тримесечие 2009 г	Трето тримесечие 2009 г	Четвърто тримесечие 2009 г	Първо тримесечие 2010 г
Реално изменение спрямо съответното тримесечие на предходната година	-3.5	-4.9	-5.4	-5.9	-3.6
Реално изменение спрямо предходното тримесечие, сезонно изгладени данни	-4.8	-0.6	-0.7	-0.7	-1.2

Графика 1

Сезонно изгладените данни за БВП са разработени с цел разкриване на тенденцията на развитие и улесняване на сравнимостта на показателя. От фигурата, показваща динамиката на фактическите и сезонно изгладените стойности на тримесечния БВП, се вижда, че през втората половина на 2008 г. започва да се отчита намаление в нивото на показателя.

2. Брутна добавена стойност²

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност възлиза на 11 990.1 млн. лева по текущи цени. Преизчислена в съпоставими цени,

² **Брутната Добавена Стойност (БДС) по базисни цени** е балансираща позиция в състава на производствената сметка, изчислявана, като разлика между произведената брутна продукция по базисни цени (преди начисляването на данъци върху продуктите и услугите, включително субсидиите върху продуктите) и междинните производствени разходи по цени на купувач.

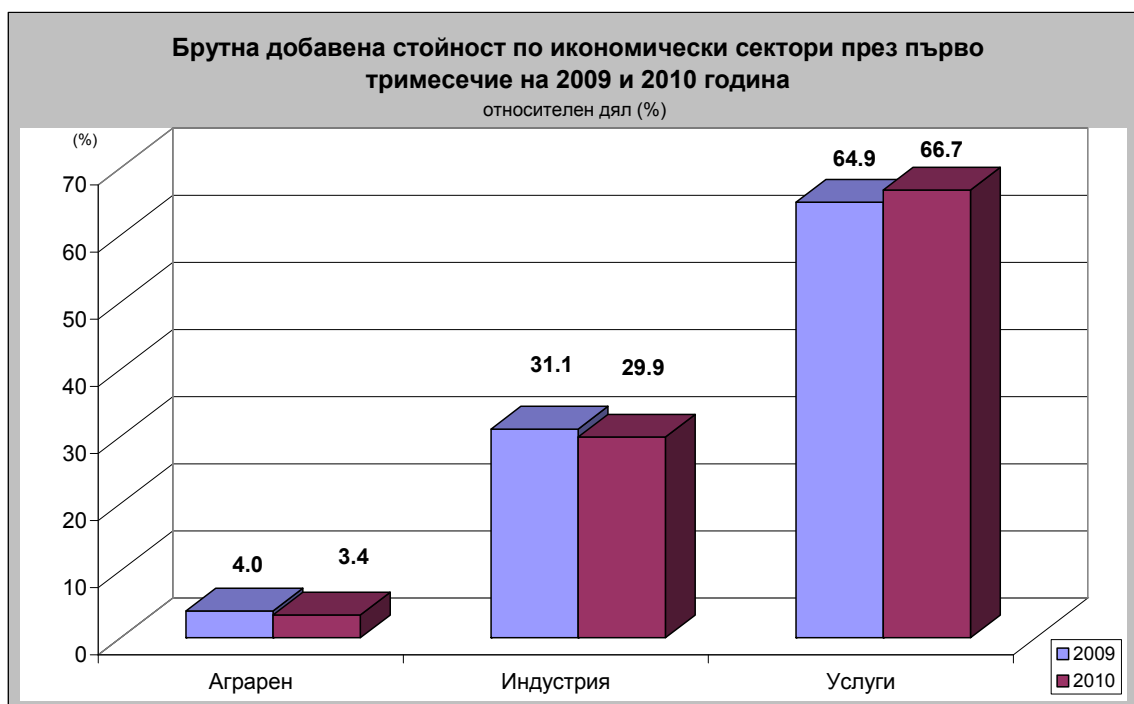
добавената стойност намалява с 1.1 % спрямо съответния период на предходната година

3. Икономически сектори

Индустриалният сектор намалява относителния си дял в добавената стойност на икономиката спрямо първо тримесечие на 2009 година и достига до 29.9 % през първо тримесечие на 2010 година. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите е 66.7 %, което е с 1.8 процентни пункта повече спрямо съответния период на предходната година. Относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката намалява с 0.6 процентни пункта и достига до 3.4 % през първо тримесечие на 2010 година.

Промените в структурните дялове се обуславят от реално намаление на добавената стойност в сектора на услугите с 1.2% , докато добавената стойност, създадена от индустриалния и аграрния сектори бележи спад съответно с 0.9 % и 1.3 % в сравнение със същото тримесечие на предходната година.

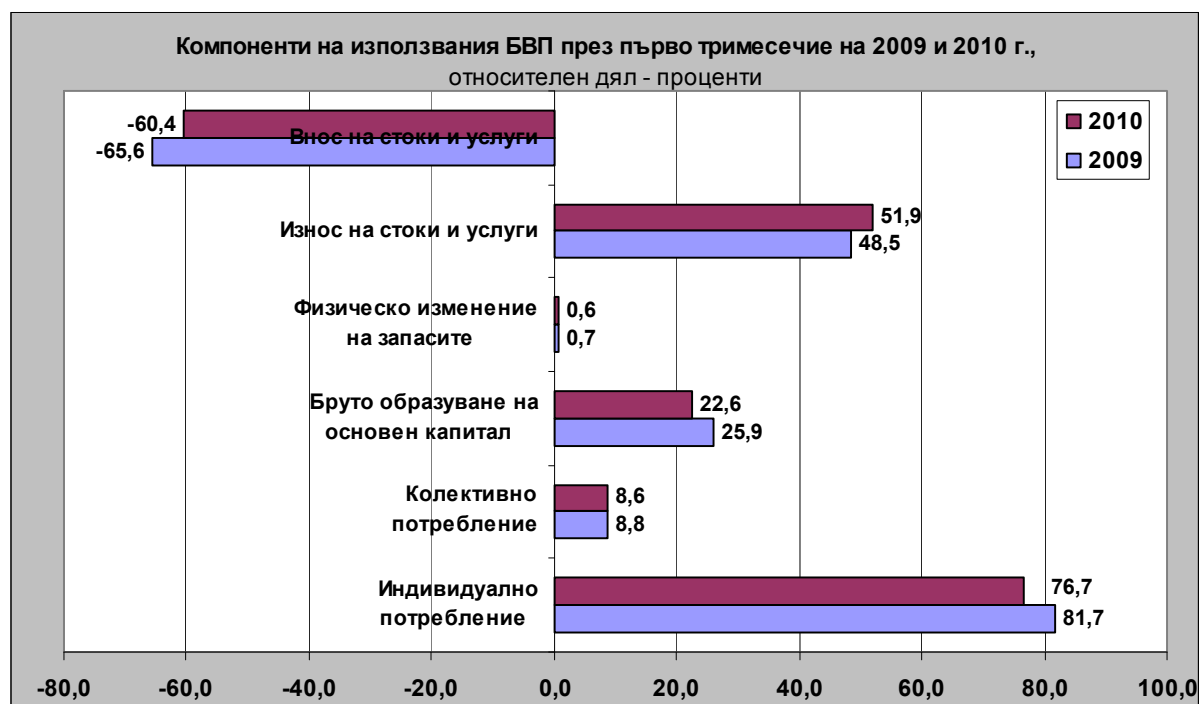
Графика 2

4. Крайно използван БВП

За индивидуално потребление на населението³ през първо тримесечие на 2010 година се изразходва 76.7 % от произведения БВП. Реалното намаление на показателя е 5.7 % спрямо съответното тримесечие на 2009 година. Индексът на физическия обем на инвестициите (брuto образуване в основен капитал⁴) 85.1 % определя относителен дял на тази категория от 22.6 % от произведения БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно. Вносът на стоки и услуги надвишава с 1 197 млн. лева стойностния обем на износа. За този период обемът на външнотърговския стокооборот се е увеличил реално с 6 %. Износът на стоки и услуги се е увеличил реално с 5.9 %, докато вноса на стоки и услуги отчита намаление спрямо съответното тримесечие на 2009 година е 2.6 %.

Графика 3

³ *Разходите за крайно потребление* включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция, разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

⁴ *Брутообразуването в основен капитал* се състои от придобитите минус отписаните дълготрайни активи от резидентните производители през определен отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството (или от внос), които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.